

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR
Anna-Clara Carlson

STADSBYGGNADSNÄMNDEN
2020-12-08

Johannas trädgård - Namnförslag på nytt vård- och omsorgsboende i Byle

Sammanfattning

Ett nytt vård- och omsorgsboende inom fastigheten Bylegård 37 föreslås heta Johannas trädgård.

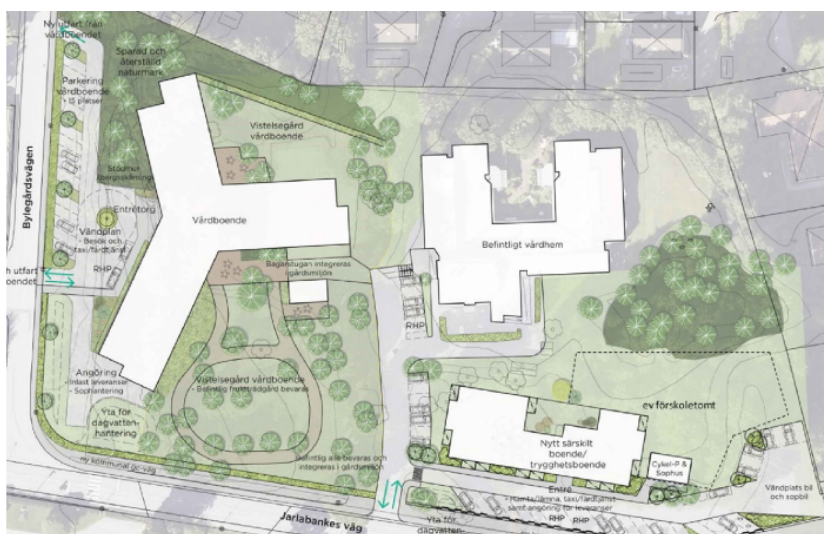
Ärendet har behandlats av namn- och skönhetsrådet den 1 oktober 2020.

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden godkänner namnförslaget **Johannas trädgård** och överlämnar det till kommunstyrelsens ordförande för beslut enligt kommunens delegationsordning.

Ärendet

Ny detaljplan för fastigheten Bylegård 37 vann laga kraft den 22 februari 2019. Området är beläget i Byle i Täby kyrkby. Här ligger sedan tidigare Byle Gård med specialiserad palliativ vård. Hemmet drivs av Förenade Care i Hemsö Fastighets AB:s lokaler. Hemsö planerar även att bygga ett vård- och omsorgsboende för äldre på fastigheten. Boendet kommer att utformas som en stjärnformad byggnad med tre flyglar och ett gemensamt trapphus i mitten.

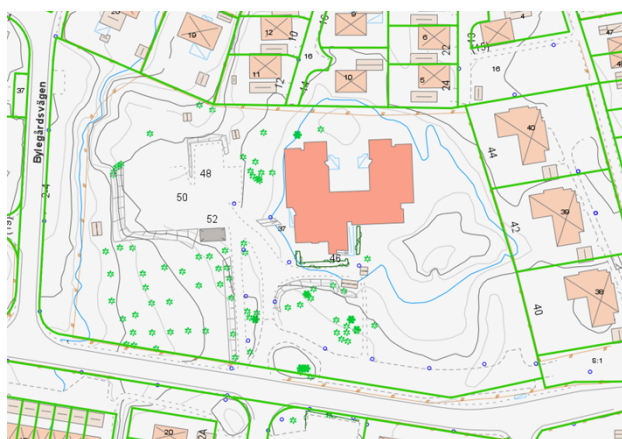

Figur 1. Nya byggnader i nordväst och i sydöst vid Jarlabankes väg.

På fastighetens västra del låg tidigare Byle gård (ibland benämnt Österbyle), en kulturhistorisk bebyggelse med anor tillbaka till medeltiden. Gården bedöms ha tillkommit mellan 1636 och 1787. När Täby by skiftades i början av 1800-talet erhöll änkeprostinnan Johanna Justelius Byle torp efter sin makes död 1822. Efter avveckling av jordbruket i början av 1900-talet användes byggnaden som sjukhem. 1916 invigdes Byle konvalecenthem och bara kvinnliga konvalescenter fick komma. Därefter tog Svenska röda korset över. Under senare delen av 1900-talet kom hemmet att drivas i landstingets regi och de sista åren av vårdverksamhet drevs hemmet i privat regi. Gården har därmed varit en plats för vård i nära 100 år. Av den äldre bebyggelsen finns idag endast bagarstugan kvar.

I skifteshandlingar från 1809 nämns en trädgård och vid invigningen av vårdhemmet 1916 nämns att det finns en gammal trädgård som är tillräcklig för hemmets hela årsbehov, vilket tyder på en nyttoträdgård som var viktig i verksamheten. För att tillvarata fastighetens nuvarande kvaliteter bevaras den lummiga trädgårdsmiljön med en befintlig fruktträdgård. Den bidrar till en varierad, stimulerande och rekreativ utemiljö för patienter och boende.

Området namnges inom kategorin bär och frukter. Flertalet boende på äldreboenden är kvinnor. Änkeprostinnan Johanna Justelius bodde på Byle gård i början av 1800-talet. Huvudbyggnaden av Byle gård revs nyligen men fruktträdgården finns kvar.

Figur 2. Fruktträdgårdens träd ses nere till vänster.

Ekonomiska aspekter

Kommunfastigheter har tecknat ett blockhyresavtal med Hemsö för vård- och omsorgsboendet och verksamheten kommer bedrivas i kommunens egen regi. De äldre som flyttar in på boendet betalar hyra vilket finansierar större delen av hyreskostnaden.

Gregor Hackman
Samhällsutvecklingschef

Martin Edfelt
Stadsarkitekt